


NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

2020. november



ÖSSZEFOGLALÓK

Miért akadályozza Magyarország az Ukrajnával való kapcsolatot? Ennek oka abban rejlik, hogy Budapest autonómiát kíván elérni a **kárpátaljai magyarok** számára, és megkísérli, hogy rákényszerítse Kijevre a **nyelvtörvényről alkotott saját elképzelését**. Magyarország elégedetlen azzal, hogy a kárpátaljai magyar közösséget **jogszabályilag kötelezik az ukrán nyelv elsajátítására**. Ezen felül követeli a **nemzeti kisebbségekről szóló törvény** elfogadását. Ezen a téren Magyarország nyílt zsarolóshoz folyamodik. A NATO tagjaként immár három éve blokkolja a NATO-Ukrajna bizottság ülését. **„Magyarország várja az oktatással és az államnyelv használatáról szóló törvénnyel kapcsolatos problémák megoldását**. Ebben az esetben nem fogjuk blokkolni azt, amit a NATO-val kapcsolatban **blokkoltunk” – jelentette ki nyíltan Szijjártó Péter. „Magyarország nem hagyott fel az Ukrajna-NATO bizottság legmagasabb szintű ülésének blokkolásával” – erősítette meg Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter. Érdemes felidézni, hogy az Európai Uniónak szintén vannak aggályai Magyarországgal szemben. Brüsszel azzal vádolja Budapestet, hogy megsérti a demokratikus szabadságjogokat, aláássa a bíróságok függetlenségét, illetve a média és a civil szervezetek szabadságát. Válaszul Magyarország és Lengyelország közösen megvétőzték az Európai Unió hétéves költségvetési tervezetét, illetve a koronavírus-járvány által érintett nemzetgazdaságok megsegítését szolgáló alap létrehozását. Eközben Budapest szélesebben közeledik Moszkvához. Magyarország az egyetlen olyan európai ország, amely az orosz Sputnik V koronavírus elleni vakcina megvásárlása és tesztelése mellett döntött. Anton Kucsuhidze, nemzetközi ügyekben jártas szakértő úgy véli, ha a külföldi politikusok beavatkoznak Ukrajna belügyeibe, akkor természetesen Ukrajnának **hallatnia kell a hangját. Annál is inkább, hogy ez nem az első eset, amikor a határon átnyúló tevékenységet folytató magyar politikusok beavatkoznak az ukrán parlamenti, vagy helyhatósági választásokba. Kucsuhidze véleménye szerint, nem lesz nagy botrány, a felek mindössze kölcsönösen tájékoztatják egymást, és ezzel véget is ér a történet. Csakhogy az ilyen esetek a jövőben is folytatódni fognak, amíg az úgynevezett nyelvi kérdés meg nem oldódik. A megoldásra való hajlamot ugyan mindkét fél jelezte, de a nyilatkozatokon túl más nem történt, a kérdés befagyott. De meghatározó lesz a két ország kapcsolatában. Amennyiben döntenek, felmelegedésre lehet majd számítani, azonban ha mégsem, minden marad a régiben.****

Komszomolszkaja Pravda v Ukrainye: Почему опять обострились отношения между Украиной и Венгрией
2020. november 26., Viktor Timofejev (online)

A magyar külügyminisztérium tiltakozását fejezte ki Ljubov Nepopnak, a budapesti ukrán nagykövetség **több magyar tisztviselő Kárpátaljára** való belépésének tilalma miatt. A beutazási korlátozások oka az október 25-i **helyhatósági választásokon folytatott illegális kampányolásban keresendő, amit Kijev belügyeibe való beavatkozásnak minősített. Az előválasztási kampány során az ukrán fél diplomáciai úton felszólította a Kárpátaljára rendszeresen látogató magyar tisztviselőket, hogy ne kampányoljanak ennek vagy annak a politikai erőnek érdekében. Kijev számára az utolsó csepp a pohárban az volt, amikor Szijjártó Péter arra biztatta a kárpátaljai lakosságot, hogy a választásokon támogassák a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséget. Ukrajna válaszul **megtiltotta két magyar tisztviselőnek az Ukrajnába való belépést. A magyar külügyminiszter szánalmasnak nevezte az ukrán kormány döntését. Szijjártó úgy fogalmazott, hogy ezzel a döntéssel Kijev azt jelzi, hogy az euro-atlanti integráció felé tett erőfeszítésekben nem kérnek Magyarország támogatásából. Budapest 2017 ősze, a nyelv-és oktatási törvény elfogadása óta blokkolja az Ukrajna-NATO formátumú ülések túlnyomó részét. Az elmúlt néhány évben több botrány robbant ki, amelyek mind abból fakadnak, hogy Magyarország különleges feltételeket próbál megteremteni nemzeti kisebbsége számára Ukrajna területén, Kijevben pedig erre a belügyekbe való beavatkozásként tekintenek. A magyar kisebbség egyébként saját képviselőit delegálta a helyi hatóságokhoz. A határ közelében elterülő Beregszászban, amelyet nem hivatalosan a kárpátaljai magyarok fővárosának neveznek, újraválasztották Babják Zoltán polgármestert. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetségből 13 képviselőt választottak be a Városi Tanácsba, a második helyre az Ukrán Magyar Demokrata Párt került. A kárpátaljai régió lakossága között uralkodó hangulatot közvélemény-kutatás útján mérték fel, amelynek során az 1000 megkérdezettnek fele a nemzeti kisebbségek közül került ki. A régió jövőjét tekintve a lakosság 51 százaléka (a kisebbségek 16 százaléka) támogatta a régió állapotának megőrzését az egységes Ukrajnán belül. Ugyanazon státuszért, de a helyi hatóságok kibővített hatáskörére a megkérdezettek 38 százaléka, illetve a nemzeti kisebbség 46 százaléka szavazott. Ukrajna föderalizációját és Kárpátalja autonóm státuszának megadását kevesebb mint 5 százaléka támogatta. Nincs nyoma a szeparatizmusnak a kérdésre adott válaszokban sem arra vonatkozóan, hogy valójában ki uralja a helyzetet Kárpátalján. A szavazók 41,4, illetve a nemzeti kisebbségek 34,4 százaléka meg van győződve arról, hogy az ellenőrzés az ukrán kormány kezében van, illetve a megkérdezettek csupán 5 százaléka véli úgy, hogy az irányítás Kárpátalján Magyarország kezében van. Arra a kérdésre, hogy Magyarország milyen politikát folytat a régióban, az összlakosság 31,5 százaléka és az etnikai kisebbségek 36,8 százaléka úgy véli, Budapest a****

magyar kisebbségnek nyújt baráti segítséget. Csupán a lakosság 10,6 százaléka és a kisebbség 7,2 százaléka mondta azt, hogy Magyarország „meggyengítheti az ukrán nemzeti identitást”.

Nyevzaviszimaja Gazeta: В Україну заперетили в'їзд венгерским чиновникам
2020. november 26., Tatjana Ivcsenko (online)

Kedden bekérték a magyar külügyminisztériumba Ukrajna budapesti nagykövetét, miután Grezsa István miniszteri biztost három évre kitiltották az országból – számolt be róla az Euractiv.com, hozzátéve: a két ország eleve konfliktusokkal terhelt viszonya októberben vált még feszültebbé, miután Ukrajna a helyhatósági választásokba való beavatkozással vádolta a magyar kormány tisztségviselőit. Az Euractiv szerint Szijjártó Péter „derült égből villámcsapásként” jellemezte az ukrán lépést, mely ellen hivatalos jegyzékben tiltakoztak.

Euractiv.com: The Capitals – Pressure mounts on Hungary, Poland to lift EU budget veto (Ukrainian ambassador summoned)
2020. november 25., Vlagyiszlav Makszimov (online)

Ljubov Nepop budapesti ukrán nagykövetet bekérték a magyar külügyminisztériumba, miután a határon megtagadták az Ukrajnába való belépést Grezsa Istvántól, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős kormánybiztostól – számolt be a hírről a Hungary Today. „Derült égből villámcsapás” – kommentálta Szijjártó Péter a történetet. Elmondása szerint a magyar politikust három évre kitiltották Ukrajnából. A külügyi tárca feje hozzátette, hogy a két héttel ezelőtt Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszterrel folytatott tárgyalás során megállapodtak abban, hogy maguk mögött hagyják azokat a feszültségeket, amelyek az ukrán helyhatósági választások nyomán előálltak, és a pozitív ügyekre koncentrálnak. A külügyminisztérium vezetője azt állítja, hogy Grezsa István kitiltása ellentmond a baráti kapcsolattartásnak.

Unian hírügynökség: Угорщина емоційно відреагувала на видворення свого політика з України
2020. november 25., Hungary Today (online)

A magyar külügyminisztérium bekérte Ljubov Nepop budapesti ukrán nagykövetet azt követően, hogy Grezsa István miniszteri biztostól a határon megtagadták az Ukrajnába való belépést. Szijjártó Péter Facebook-oldalán kijelentette, hogy tájékoztatta az ukrán nagykövetet Magyarország kifogásairól és tiltakozó jegyzéket adott át. A külügyminiszter véleménye szerint Grezsa István kitiltása ellentmond a baráti kapcsolatoknak. Szijjártó Péter azt mondta: ezt azért is sajnálja, mert a magyar kormány mindig is jószomszédi kapcsolatokra törekedett Ukrajnával, mivel a kárpátaljai magyaroknak is az a jó, ha a két ország jóban van egymással.

Zerkalo Nyegyeli: Посла України в Венгрії визвали в МІД из-за запрета на в'їзд двум чиновникам – СМІ
2020. november 25., Hungary Today (online)

A Hungary Today beszámolt arról, hogy a magyar külügyminisztérium bekérte Ljubov Nepopot, Ukrajna magyar nagykövetét. Ez azután történt, hogy Grezsa Istvántól, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős kormánybiztostól megtagadták az Ukrajnába való belépést. Szijjártó úgy minősítette a történetet, mint a „derült égből villámcsapást”. A külügyminiszter azt is megjegyezte, hogy nem sokkal ezelőtt tárgyalt Dmitro Kuleba ukrán kollégájával, aki azt ígérte, hogy az együttműködés pozitív aspektusaira összpontosít majd.

Lenta hírügynökség: Венгрия оказалась на грани ссоры с Украиной
2020. november 25., Hungary Today (online)

Az ukrán külügyminisztérium beszámolója értelmében az ukrán határőrök november 24-én nem engedték Grezsa István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős kormánybiztos belépését Ukrajnába, aki a Beregsurány-Asztély határátkelőt használva jelezte belépési szándékát – számolt be több forrásra is hivatkozva a Jevropejszkaja Pravda. A kiadvány szerint az ukrán fél tudott a tervezett látogatásról, mivel Budapest előző nap diplomáciai jegyzékben értesítette erről. Budapest feltehetőleg szintén tudott a belépési tilalomról.

Komszomolszkaja Pravda v Ukrainye: В Україну не пустили экс-“уповноваженого по Закарпаттю”, котрий шутил, що из-за его частых поездок сердится жена
2020. november 24., Jevropejszkaja Pravda (online)

A kiadott tilalom miatt megtagadták az Ukrajnába való belépést Grezsa Istvántól, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős kormánybiztostól. Az ukrán külügyminisztériumnál

kifejtették, hogy a külföldi állampolgárok beutazási tilalmáról az ukrán jogszabályok által meghatározott eljárási rend értelmében döntenek. Grezsa István esetében Ukrajna választási kódex rendelkezéseinek megsértése áll fenn. Ezek megtiltják a külföldiek számára, hogy Ukrajnában agitáljanak egy bizonyos politikai erő, a választási folyamat résztvevője érdekében. A tárcánál hangsúlyozták, hogy a határozat nem érinti az államközi kapcsolatok körét. A beutazási tilalom kizárólag egy adott állampolgár azon cselekedeteihez kapcsolódik, amelyek jogsértés jeleit tartalmazzák.

Unian hírgyűjtemény: Skandal z vtruchannjam u vibori na Zakarpatti: ukraїnські прикордонники "розвернули" уповноваженого уряду Угорщини
2020. november 24. (online)

Ukrajna megtiltotta két magas rangú magyar tisztségviselő beutazását a kárpátaljai régióba a 2020-as helyhatósági választásokon folytatott kampányolás miatt – közölte Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter, aki november elején a konstruktív párbeszéd helyreállításáról állapodott meg magyar kollégájával. A tárcavezető az Interfax-Ukrajna hírgyűjteménynek adott interjúban beszámolt arról, hogy már betiltották az Ukrajnába való belépést két magyar tisztségviselőnek, akik a jelenlegi választási agitáció folyamán közvetlen kampányolást folytattak. Egyikük a Magyar Miniszterelnöki Hivatal államtitkára – árulta el Kuleba, aki úgy véli, hogy a helyzetet nem lehet máshogy értelmezni, mint Ukrajna belügyeibe történt konkrét beavatkozást. „Nem kell kizárólag Szijjártó Péter kollégám egyetlen Facebook-bejegyzésére szorítkozni. A magyar politika egészéről van szó. A mi álláspontunk nagyon egyszerű, tegnap kiértékeljük ezeket a cselekedeteket. A magyar hatóságok magatartása a választások előestéjén és a választások napján Ukrajna belügyeibe való beavatkozásnak minősül” – szögezte le az ukrán külügyminiszter.

Zerkalo Nyegyeli: Вмешательство в выборы: Украина запретила въезд двум венгерским высокопоставленным лицам – Кулеба
2020. november 24., Interfax-Ukrajna (online)

Budapest azt fontolgatja, miként lehetne megőrizni a nyíregyházi ukrán tanszéket – jelentette be Grezsa István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős kormánybiztos. A Nyíregyházi Egyetemen 2017-ben nyitották meg az ukrán nyelv és kultúra tanszéket. Íjgyártó István kijevei magyar nagykövet megjegyezte, hogy Magyarország nem készül megtorló intézkedésekre a magyar tisztségviselők Kárpátaljára való beutazási tilalma kapcsán – közölte a Jevropejszkaja Pravda. Elmondása szerint Grezsa István az ukrán, illetve más tanszékeken felmerült pénzügyi problémák miatt utazott oda.

Zerkalo Nyegyeli: Венгрия спасает украинскую кафедру в Ньиредьхазе
2020. november 24., Jevropejszkaja Pravda (online)

Az ukrán helyhatósági választásokba való magyar beavatkozás okán megtiltották az Ukrajnába történő beutazást Grezsa Istvánnak, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közötti együttműködésért felelős miniszteri biztosnak – írta a Jevropejszkaja Pravda. A miniszter november 24-én reggel érkezett meg a kárpátaljai Luzsanka határátkelőhöz, ahol az ukrán határőrök tájékoztatták a beutazási tilalomról. Egy óra várakozás után a politikus visszatért Magyarországra. Hivatalos kommentár nem követte az esetet. A kiadvány szerint Kijev tudott Grezsa tervezett látogatásáról, előző nap ugyanis Budapest értesítette az ukrán felet. Mindemellett Magyarország nem hivatalos forrásokból szintén értesült arról, hogy a tisztségviselőnek betiltották az Ukrajnába való belépést.

Lenta hírgyűjtemény: На Украину не пустили уполномоченного министра Венгрии
2020. november 24., Jevropejszkaja Pravda (online)

Az Evenimentul Zilei beszámolt Potápi Árpád János nyilatkozatáról, amelyben a nemzetpolitikáért felelős államtitkár kifejtette: a trianoni szerződés évenkénti megünneplése mélységesen sértő nemcsak az erdélyi, hanem az összmagyarságnak is. A politikus kifejtette: „megdöbbentő és elszomorító, hogy egy világjárvány kellős közepén egy EU-s tagállam azzal van elfoglalva, hogy olyan törvényt hozzon, amely sárba tiporja a területén élő legnagyobb nemzeti közösség jogait”. Kiemelte: egy nemzeti közösség tagjait arra kényszeríteni, hogy megünnepeljék a saját történelmük leggyászosabb napját, nemcsak nem EU-konform, hanem egyben „óriási tiszteletlenség is” a közösség tagjaival szemben. Ez a lépés semmi másra nem jó – tette hozzá az államtitkár –, mint felesleges ellentétek szítására az ország területén élő nemzetiségek között.

Evenimentul Zilei: Ungaria îl acuză pe Iohannis că a provocat tensiuni uriașe
2020. november 20., Andrei Arvinte (online)

Az Adevarul beszámolt Potápi Árpád János nyilatkozatáról, amelyben a nemzetpolitikáért felelős államtitkár kifejtette: a trianoni szerződés évenkénti megünneplése mélységesen sértő nemcsak az erdélyi, hanem az összmagyarságnak is. A politikus kifejtette: „megdöbbentő és elszomorító, hogy egy világjárvány kellős közepén egy EU-s tagállam azzal van elfoglalva, hogy olyan törvényt hozzon, amely sárba tiporja a területén élő legnagyobb nemzeti közösség jogait”. Kiemelte: egy nemzeti közösség tagjait arra kényszeríteni, hogy megünneplék a saját történelmük leggyászosabb napját, nemcsak nem EU-konform, hanem egyben „óriási tiszteletlenség is” a közösség tagjaival szemben. Ez a lépés semmi másra nem jó – tette hozzá az államtitkár –, mint felesleges ellentétek szítására az ország területén élő nemzetiségek között.

Adevarul: Oficial ungar: Este ofensator pentru națiunea maghiară faptul că România va sărbători anual Tratatului de la Trianon

2020. november 19., Lizeta Oprea (online)

A kárpátaljai helyhatósági választásokat övező botrányt követően két magyar tisztviselő ukrain belépését tiltották meg, idézte fel az esetet Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter online sajtótájékoztatóján. „Szeretném még egyszer hangsúlyozni, én a konstruktivitás mellett szállok síkra. De ha az egyik partner átlépi a vörös vonalat, akkor nyomban erős rúgást kap tőlünk, ami visszajuttatja őt a vörös vonal mögé” – nyomatékosította a tárcavezető. Hozzátette, hogy a beregszászi választásokba való beavatkozás már a múlté. „Magyarország megtette a maga lépését, mi is válaszul a magunkét. Keményen jártunk el. Ez elvi kérdés. Remélem, hogy az említett epizód már a múlté, az érzelmek alábbhagynak, és partnereinkkel visszatérünk az érdemi párbeszédhez” – fejtette ki Kuleba.

Komszomolszkaja Pravda v Ukraïne: Кулеба – о скандале с Венгрией на выборах: Если кто-то из партнеров переходит "красную линию", то получает от нас пинок

2020. november 5. (online)

Az ukrán külügyminiszter az 1+1 nevű ukrán TV-csatorna műsorában a következőképpen kommentálta a magyar magas rangú tisztviselők beavatkozását az ukrán választásokba: „A Szijjártó Péterrel fenntartott jó kapcsolatom ellenére sem maradt más választásom, mint hangot adni felháborodásomnak a beavatkozás miatt. Az ukrán-magyar kapcsolatokban sok pozitív eredményt értünk el, a választások azonban olyan érzelmi töltetű folyamat, hogy a magyar kollégáink idegei kissé felmondták a szolgálatot”. Dmitro Kuleba kategorikus véleménye, hogy elfogadhatatlan annak ténye, hogy egyik ország képviselője beleavatkozik egy másik politikai ügyébe, valamint ott kampányol.

Unian hírügynökség: Кулеба про втручання Угорщини у вибори на Закарпатті: заступили за "червону лінію"

2020. november 5. (online)

A Tanjug hírügynökség Szijjártó Pétert idézte, aki kijelentette, nem tisztességes, hogy Koszovó legyen Szerbia EU integrációjának feltétele. A magyar külügyminiszter elmondta, elégedettek a szerb kormány magyar kisebbséggel való bánásmódjával. Szijjártó szerint Brüsszelben és az EU bizonyos országaiban úgy gondolják, hogy a Koszovóval kapcsolatos politikai előfeltétel jó ok arra, hogy ne támogassák Szerbia integrációjának előrelépését, ami meglátása szerint komoly probléma. A tárcavezető elmondta, sajnálja, hogy Szerbia idén egyetlen csatlakozási fejezetet sem nyithatott meg.

Tanjug hírügynökség: Sijarto:Nije fer da KiM bude preduslov za integracije Srbije

2020. október 31. (online)

A SZEMLÉZETT ÚJSÁGOK JEGYZÉKE

Angol nyelvű lapok

BBC.com
 Bloomberg.com
 Breitbart.com
 CNN.com
 Financial Times
 Newsweek
 Politico.eu
 Reuters.com
 Telegraph.co.uk
 The Economist
 The Guardian
 The New York Times
 The New York Times
 International Edition
 The Observer
 The Spectator
 The Times
 The Wall Street Journal
 The Washington Post
 The Washington Times

Német nyelvű lapok

Berliner-zeitung.de
 Bild.de
 Der Spiegel
 Der Standard
 Die Presse
 Die Tageszeitung
 Die Welt
 Die Zeit
 Frankfurter Allgemeine
 Zeitung
 Frankfurter Rundschau
 Handelsblatt
 Heute.de
 Kurier
 Neue Zürcher Zeitung
 Süddeutsche Zeitung
 Tages-Anzeiger
 Tagesschau.de
 Tagesspiegel.de

Francia nyelvű lapok

Le Figaro
 Le Monde
 L'express.fr
 Libération
 Nouvelobs.com

Olasz nyelvű lapok

Corriere della Sera
L'Osservatore Romano
 La Repubblica
 Lastampa.it

Spanyol nyelvű lapok

Abc.es
 El Mundo
 El País
 Lavanguardia.com

Cseh nyelvű lapok

Lidové noviny
 Mladá fronta Dnes
 Novinky.cz

Lengyel nyelvű lapok

Gazeta Wyborcza
 Rzeczpospolita
 Wp.pl
 Wprost

Szlovák nyelvű lapok

Hospodárske noviny
 Pravda.sk
 Sme

Román nyelvű lapok

Adevărul
 Evenimentul Zilei
 Jurnalul National

Szerb nyelvű lapok

Kurir.rs
 Novosti.rs
 Tanjug.rs

Horvát nyelvű lapok

Index.hr
 Jutarnji.hr
 Vecernji.hr

Szlovén nyelvű lapok

Delo.si
 Rtv slo.si
 Vecer.com

Ukrán nyelvű lapok

Day.kiev.ua
 KP
 Unian.ua
 Zerkalo Nedeli

Orosz nyelvű lapok

Izvesztyija
 Kommerszant
 Lenta.ru
 Ng.ru
 Rg.ru
 Ria.ru
 Vedomosztyi

Izraeli lapok

Haaretz.co.il
 Maariv
 The Jerusalem Post
 Ynet.co.il